

TYT

%100 ÖSYM
Formatında

Kafa Dengi

EXTRA BIYOLOJİ SORU BANKASI

1278 soru >>>

Tamamı Video Çözümlü | Akıllı Tahtaya Uyumlu
Farklı Soru Tipleri | Kazanım Detaylı Cevap Anahtarı

**EXTRA
LAAAR**

Ekstra Bilgi
Ekstra Sarmal Deneme
Kafadengi TV

Siber Öğrenci Koçu

Murat Aydoğan

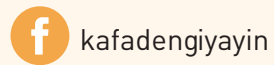
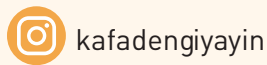
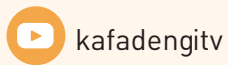

Ürün Adı	: TYT Extra Biyoloji Soru Bankası
Ürün No	: KA00-SS.02SBN09
ISBN	: 978-625-7079-63-1
Yayın Yönetmeni	: Elif Çağlar
Proje Koordinatörü	: Yasemin Korkmaz
Yazar	: Murat Aydoğan
Tashih / Redakte	: Ayşegül Baş • Bayram Tuna • Hanife Kaygısız Semra Özçine • Zekiye Uzandaç • Zülal Tırpan
Dizgi-Mizanpaj	: Kafa Dengi Dizgi-Seçkin Duyan
Dijital Uygulama	: Ömer Faruk Erdem
Kapak Tasarım	: Bull Ajans
Baskı	: Yeni Devir Matbaacılık ☎ 0 212 471 71 50 Sertifika No: 41910
İletişim	: ☎ 0 212 275 00 35 🌐 www.kafadengiyayinlari.com Gülbahar Mah. Cemal Sururi Sk. No:15 / E Halim Meriç İş Merkezi Kat: 9 Mecidiyeköy - İSTANBUL

Copyright © Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre her hakkı Eksen Yayıncılık ve Eğitim Malz. San. Tic. A.Ş.'ye aittir. Eksen Yayıncılık'ın yazılı izni olmaksızın, kitabın herhangi bir şekilde kısmen veya tamamen çoğaltılması yasaktır.

Akıllı Tahta Uygulaması → akillitahta.kafadengiyayinlari.com/
Öğretmenlerimiz ücretsiz olarak indirebilir.

SEVGİLİ GENÇ ARKADAŞIM, BU KİTAPTA BİR SORU BANKASINDAN ÇOK DAHA FAZLASINI BULACAKSIN!

Kafa Dengi Yayınları olarak Extra Serisiyle yanındayız. "Neden Extra?" dersin, bu serimize soruların dışında işine çok yarayacağını düşündüğümüz "Extra Bilgiler" ve sınava hazırlanmanı sağlayacak "Extra Sarmal Denemeler" ekledik. Ayrıca her konuyla paralel olarak hazırlanmış video ders anlatımlarına "KafadengiTV" YouTube kanalımızdan ulaşabilirsin.

Tabii ki bu kadar değil! Testlerimizin kurgusunu da konuları en kolay öğrenebileceğin şekilde planladık. Her üniteyi mikro konulara böldük. Extra bilgiden sonra her mikro konudan seviye 1, seviye 2 ve seviye 3 şeklinde kademeli testler hazırladık. Ünitelerin sonuna da üniteyi pekiştirici ünite tarama testlerini ekledik. Ayrıca takıldığın tüm soruların video soru çözümlerine testin başındaki karekodu okutarak ulaşman çok kolay.

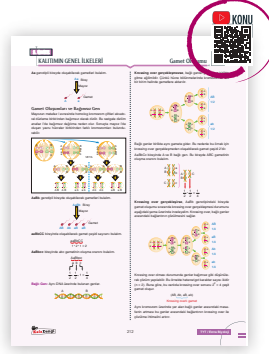
Senin başarılarına "extra" başarılar daha katabilmen için Türkiye'nin en iyileri arasında yer alan kadromuz ile hazırladığımız bu serimizle yanındayız.

Artık sıra sende! Başarı dileklerimizle.

EXTRA BİYOLOJİ SORU

KONU ANLATIM VİDEOSUNU İZLE

İster kitabımızdaki karekodu okutarak istersen "kafadengitv" YouTube kanalımızdan kafa hocaların anlattığı ders videolarını izle. Soru bankamızdaki konularla YouTube kanalımızdaki konu anlatım başlıkları senkronizedir. Bu dersler, özel ders niteliğinde olup hocalarımızın özel taktikleri ile de zenginleştirilmiştir.

ADIM

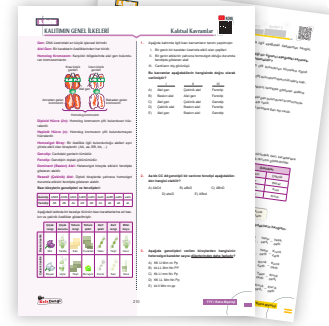

İZLEDİĞİN KONUYLA İLGİLİ TESTLERİ ÇÖZ

Seviyelendirilmiş olarak hazırlanmış

- Mikro Konu
- Ünite Tarama
- Extra Sarmal Deneme

testlerini çöz. Hiçbir adımı ve testi atlamadan ilerle.

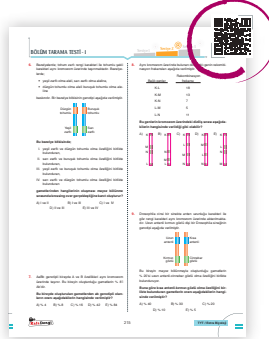
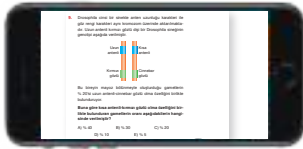

ADIM

ÇÖZEMEDİĞİN SORULARIN ÇÖZÜM VİDEOLARINI İZLE VE ÖĞREN

Testte yapamadığın ya da yanlış yaptığın sorunun "karekod"unu okutarak sorunun çözüm videosunu hızlıca izle ve öğren.

ADIM

TESTLERİN SONUCUNA GÖRE "SİBER ÖĞRENCİ KOÇU" YKS YOLUNDA SANA YOL GÖSTERECEK VE SENİ YÖNLENDİRECEK

Testler için ister kitabın sonundaki cevap anahtarı kısmında yer alan karekodu okutarak ulaşabileceğin kazanım detaylı cevap anahtarı ile istersen daha da geliştirilmiş olan "Siber Öğrenci Koçu" uygulaması ile koçluk hizmetinden yararlan. Bu testler için ayrıntılı analiz raporlarına ve sana özel yönlendirmelere ulaş.

ADIM

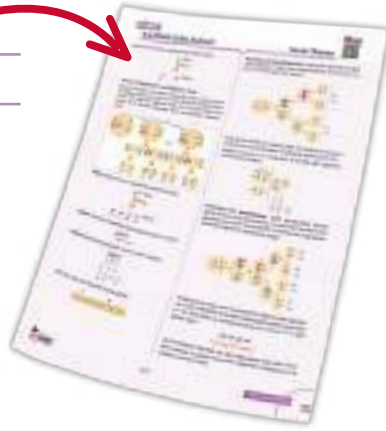

BANKASI'NDA NELER VAR?

EXTRA BİLGİ

Her bölümü sana daha iyi kavratılabilmek için gerekli bilgi ve ipuçlarını özet olarak verdik.

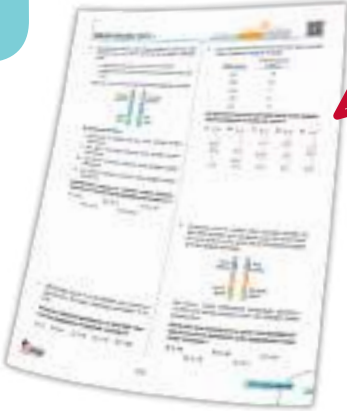
SEVİYELENDİRİLMİŞ MİKRO KONU TESTLERİ

Her testte, seviye 1, seviye 2, seviye 3 şeklinde kademe kademe soruların zorluk derecesini artırıp konuları pekiştirmeni istedik.

SEVİYELENDİRİLMİŞ ÜNİTE TARAMA TESTLERİ

Ünitelerin sonundaki ünite tarama testlerinde, farklı tarzlardaki sorularla bilgilerini pekiştirmeni istedik.

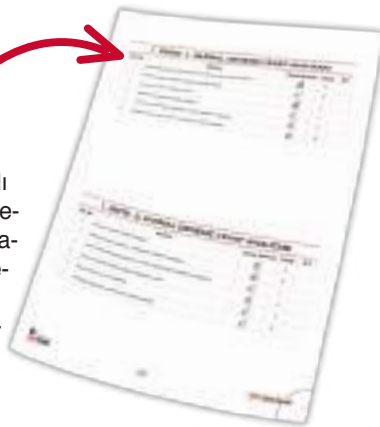
EXTRA SARMAL DENEME

Belirli periyotlarla kitabın en başından o üniteye kadar olan bilgilerini ölçebileceğin extra sarmal denemeler hazırladık.

KAZANIM DETAYLI CEVAP ANAHTARI

Eksiklerini nokta atışla daha hızlı belirlemen için extra sarmal denemelerin yanıt anahtarlarını soruların kazanımları ve zorluk dereceleri ile birlikte verdik. Bu bilgilere cevap anahtarı kısmındaki karekodu okutarak ulaşabilirsin.

İÇİNDEKİLER

YAŞAM BİLİMİ “BİYOLOJİ”

01

Canlıların Genel Özellikleri	8
▶ Bölüm Tarama	12
Canlılardaki İngorganik Bileşikler / Su	14
Canlılardaki İngorganik Bileşikler / Asit, Baz, Tuz ve Mineral	16
▶ Bölüm Tarama	18
Karbohidratlar	20
Lipitler	24
Proteinler	26
▶ Bölüm Tarama	30
Vitaminler ve Hormonlar	32
Enzimlerin Yapısı ve Özellikleri	34
Enzimlerin Çalışmasını Etkileyen Faktörler	38
Nükleik Asitler	42
ATP	44
▶ Bölüm Tarama	46
▶ Ünite Tarama	49
▶ Ünite Değerlendirme	58
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 1	62

HÜCRE

02

Hücre Zarının Yapısı	64
Pasif Taşıma	66
Aktif Taşıma	68
▶ Bölüm Tarama	70
Ozmotik Durumlar	72
Büyük Moleküllerin Taşınması	76
▶ Bölüm Tarama	78
Sitoplazma - Ribozom - Endoplazmik Retikulum	80
Golgi - Lizozom - Peroksizom - Koful	82
▶ Bölüm Tarama	84
Mitokondri - Plastit	86
Hücre İskeleti - Sentrozom - Sil ve Kamçı	88
Çekirdek	90
Hücrelerin Karşılaştırılması	92
Hücre Çalışmalarının İnsan Yaşamı İçin Önemi	94
▶ Bölüm Tarama	96
Bilimsel Yöntem	98
▶ Ünite Tarama	102
▶ Ünite Değerlendirme	112
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 2	116
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 3	118

CANLILAR DÜNYASI

03

Sınıflandırmanın Amacı ve Faydaları	120
Sınıflandırma Kategorileri, Hiyerarşi ve İkili Adlandırma	122
Bakteriler	124
▶ Bölüm Tarama	126
Arkeler	128
▶ Bölüm Tarama	130
Protistler	132
Bitkiler	134
Mantarlar	136
Hayvanlar / Omurgasız Hayvanlar	138
Hayvanlar / Omurgalı Hayvanlar	140
▶ Bölüm Tarama	142
Virüsler	144
▶ Bölüm Tarama	146
▶ Ünite Tarama	148
▶ Ünite Değerlendirme	158
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 4	162
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 5	164

HÜCRE BÖLÜNMELERİ

04

Hücre Döngüsü	166
Mitotik Evre	168
Hücre Döngüsünün Kontrolü	170
▶ Bölüm Tarama	172
Eşeysiz Üreme / Bölünerek, Tomurcuklanmayla, Rejenerasyonla	174
Eşeysiz Üreme / Vejetatif, Sporla, Partenogenez	176
▶ Bölüm Tarama	178
Mayoz Bölünme	182
Mayoz Bölünmenin Evreleri	184
Mitoz - Mayoz Karşılaştırma	186
Eşeyli Üreme	188
▶ Bölüm Tarama	190
▶ Ünite Tarama	192
▶ Ünite Değerlendirme	202
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 6	206
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 7	208

KALITIMIN GENEL İLKELERİ

05

Kalıtıl Kavramlar	210
Gamet Oluşumu	212
▶ Bölüm Tarama	214
Mendel Genetiği (Monohibrit Çaprazlama)	216
Mendel Genetiği (Dihibrit Çaprazlama)	218
Mendel Genetiği (Soyağaçları)	220
▶ Bölüm Tarama	222
Eş Baskınlık ve Çok Alellilik	224
Kan Grupları	226
Kan Grupları / Rh Sistemi	228
▶ Bölüm Tarama	230
Eşeye Bağlı Kalıtım / X'e Bağlı	232
Eşeye Bağlı Kalıtım / Y'ye ve X'in Y ile Homolog Bölgesine Bağlı	234
▶ Bölüm Tarama	236
Varyasyonlar	238
▶ Ünite Tarama	240
▶ Ünite Değerlendirme	250
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 8	254
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 9	256

EKOSİSTEM EKOLOJİSİ VE GÜNCEL ÇEVRE SORUNLARI

06

Ekosistem Ekolojisi / Ekolojik Kavramlar	258
Ekosistem Ekolojisi / Cansız Birimler	260
Ekosistem Ekolojisi / Canlı Birimler	262
▶ Bölüm Tarama	264
Ekosistem Ekolojisi / Besin Zinciri, Trofik Düzey, Biyokütle ve Enerji Piramidi	266
Ekosistem Ekolojisi / Besin Ağı ve Biyolojik Birikim Piramidi	270
▶ Bölüm Tarama	272
Ekosistem Ekolojisi / Madde Döngüleri	274
▶ Bölüm Tarama	278
Güncel Çevre Sorunları ve İnsan	280
▶ Bölüm Tarama	284
Doğal Kaynaklar ve Biyoçeşitlilik	286
▶ Bölüm Tarama	290
▶ Ünite Tarama	292
▶ Ünite Değerlendirme	302
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 10	306
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 11	308
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 12	310
Cevap Anahtarı	312
Kaynakça	318

Hücresel Yapı: Organizmaların en küçük yapısal ve işlevsel birimi hücredir. Zarlı organel bulunduran hücrelere ökaryot bulundurmayanlara **prokaryot** denir. Aşağıdaki tabloda çeşitli gruplarda bulunan canlıların hücre sayısı ve yapısı gösterilmiştir.

		Özellikler			
		Bir hücreli	Çok hücreli	Prokaryot	Ökaryot
Alem	Bakteriler	✓	○	✓	○
	Arkeler	✓	○	✓	○
	Protistler	✓	✓	○	✓
	Bitkiler	○	✓	○	✓
	Mantarlar	✓	✓	○	✓
	Hayvanlar	○	✓	○	✓

Beslenme: Canlının madde ve enerji ihtiyacını karşılamasıdır.

Ototrof Canlılar: İhtiyaç duyduğu organik besinleri kendisi üretir.

Örnek: Bitkiler

Heterotrof Canlılar: İhtiyaç duyduğu organik besinleri hazır alan tüketicilerdir. Üreticileri veya diğer tüketicileri yer. **Örnek:** Hayvan ve mantar.

Besinden ATP üretme: Canlılar besinlerden enerji üretir. Bazıları oksijenli solunum ile bazıları oksijensiz solunumla bazıları da fermantasyonla enerji üretir. Aşağıdaki tabloda besinlerden enerji üretimini sağlayan olaylar karşılaştırılmıştır.

		Olaylar		
		O ₂ 'li solunum	O ₂ 'siz solunum	Fermantasyon
Özellikler	ATP sentezi	✓	✓	✓
	Prokaryot hücrede gerçekleşme	✓	✓	✓
	Ökaryot hücrede gerçekleşme	✓	○	✓
	Elektron taşıma sistemi (ETS)	✓	✓	○
	O ₂ kullanma	✓	○	○

Metabolizma: Canlıdaki tüm yapım ve yıkım olaylarıdır.

Anabolizma: Yapım olaylarıdır. Örnek: Fotosentez ve protein sentezi.

Katabolizma: Yıkım olaylarıdır. Örnek: Sindirim ve solunum.

Anabolizma hızı > Katabolizma hızı ise kütle artışı olur.

Anabolizma hızı < Katabolizma hızı ise kütle azalışı olur.

Anabolizma hızı = Katabolizma hızı ise kütle değişme

Boşaltım: Metabolik faaliyetler sonucu oluşan atık maddelerin vücuttan dışarı atılmasıdır.

Homeostasi: Değişen çevre şartlarına rağmen canlının iç ortamını belirli sınırlar içerisinde sabit tutmasıdır.

1. Organizmaların yapısal ve işlevsel birimi hücredir. Canlılar hücre yapısına ve bulundurduğu hücre sayısına göre gruplandırılabilir.

- Canlı hücreleri yapısal olarak prokaryot ve ökaryot olarak ikiye ayrılır.
- Canlılar bulundurduğu hücre sayısına göre bir hücreli ve çok hücreli olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Bitkiler çok hücreli ökaryottur.
- Paramesyum bir hücreli ökaryottur.
- Mantarlar çok hücreli prokaryottur.
- Bakteriler bir hücreli prokaryottur.
- Hayvanlar çok hücreli ökaryottur.

2. Canlılar, madde ve enerji ihtiyaçlarını karşılamak için beslenmek zorundadır. İhtiyaç duyduğu besinleri karşılamak yönünden canlılar iki grupta toplanabilir:

- Kendi besinlerini üretebilen canlılar üretici (ototrof)dir.
- Besinlerini dış ortamdaki hazır olarak alan canlılar tüketicisi (heterotrof)dir.

Buna göre ototrof ve heterotrof canlılarla ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	Ototrof Canlılar	Heterotrof Canlılar
A) Bitkiler, mantarlar		Hayvanlar
B) Hayvanlar		Mantarlar
C) Bitkiler		Mantarlar
D) Mantarlar		Bitkiler
E) Mantarlar		Hayvanlar

3. Canlılar yaşamsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyduğu enerjiyi organik besinlerden üretir.

Bu canlılık olayı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- Boşaltım
- Solunum
- Uyum
- Beslenme
- Homeostasi

4. Canlılarda gerçekleşen;

- I. fotosentez,
- II. solunum,
- III. sindirim,
- IV. protein sentezi

olaylarının katabolizma ve anabolizma kavramlarıyla eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Katabolizma	Anabolizma
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	I ve IV	II ve III
D)	II ve III	I ve IV
E)	II ve IV	I ve III

5. Canlılarda gerçekleşen;

- I. inorganik maddelerden organik besin sentezi,
- II. nişastanın glikozlara yıkılması,
- III. organik besinlerin karbondioksit ve suya kadar parçalanması

tepkimelerinden hangileri katabolizma olarak adlandırılır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Bitkilerde gerçekleşen;

- I. terleme,
- II. damlama,
- III. yaprak dökümü

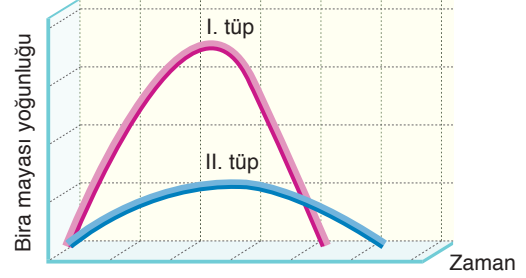
olaylarından hangileri boşaltım faaliyeti olarak adlandırılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Bira mayasının büyüüp çoğalabilmesi için gerekli tüm besinlerin bulunduğu iki tüpten;

- birinci tüp çözünmüş oksijen içerecek,
- ikinci tüp çözünmüş oksijen içermeyecek

biçimde hazırlanarak uygun ortamlarda belirli bir süre bekletildiğinde tüplerdeki bira mayası yoğunluğu aşağıdaki gibi değişmiştir.

Bu grafikteki bilgilere göre,

- I. Bira mayası yalnızca O_2 'li solunum yapar.
- II. Bira mayası oksijenli ortamda daha hızlı çoğalır.
- III. Birinci tüpteki bira mayaları ortamdaki besini daha hızlı tüketir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Homeostasi: Kelime anlamıyla kararlı iç denge demektir. Tüm canlılar, sürekli değişen çevre şartlarına rağmen iç ortamlarını belirli sınırlar içerisinde sabit tutmak zorundadır. Canlılardaki tüm sistemler, Homeostasiyi korumaya yönelik çalışır.

Buna göre;

- I. vücut sıcaklığının sabit tutulması,
- II. zararlı atıkların vücut dışına atılması,
- III. vücuttaki su miktarının korunması

olaylarından hangileri Homeostasiyi düzenleme amacıyla yapılan faaliyetlerdendir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

Hareket: Canlılar durum değiştirme ve yer değiştirme hareketleri yapar.

Uyarıya Tepki: İç ve dış ortamdaki gelen uyarılara canlılar tepki gösterir.

Uyum (adaptasyon): Canlıların yaşadığı çevrede hayatta kalma ve üreme şansını artıran tüm genetik özellikleridir.

Üreme: Canlıların yeni bireyler oluşturması

Eşsiz Üreme: Döllenme olmadan yavru oluşturulması

Eşeyli Üreme: Döllenme ile yavru oluşturulması

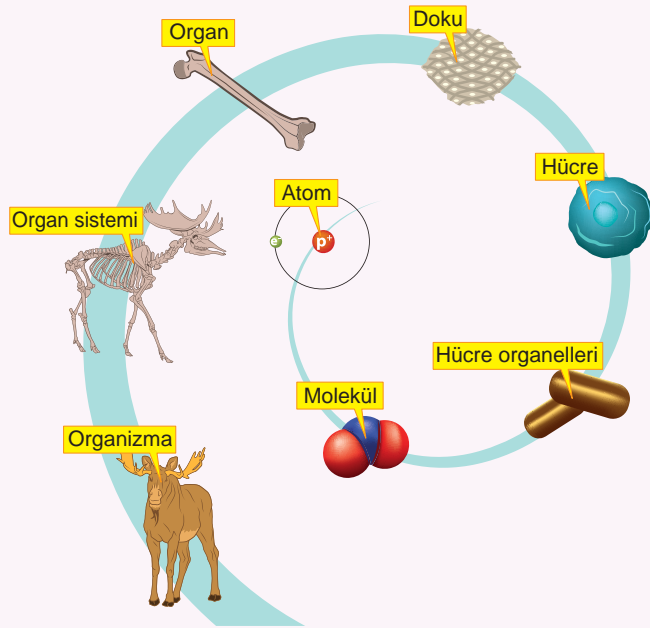
Büyüme ve Gelişme: Büyüme ve gelişme farklı kavramlardır.

Büyüme; canlının hacim ve kütlece artışı

Gelişme; canlıya ait yapıların zamanla değişerek olgunlaşması

Organizasyon: Tüm canlılar, belirli bir organizasyona sahiptir.

- ⇒ Organizma sistemlerden oluşur.
- ⇒ Sistemler organlardan oluşur.
- ⇒ Organlar, dokulardan oluşur.
- ⇒ Dokular hücrelerden oluşur.
- ⇒ Hücreler moleküllerden oluşur.
- ⇒ Moleküller atomlardan oluşur.

1. **Uyum (adaptasyon):** Bir organizmanın yaşadığı çevrede hayatta kalma ve üreme şansını artıran, nesilden nesile aktarılabilen kalıtsal özelliklerin tamamıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi adaptasyon değildir?

- A) Kaktüslerde yaprakların diken şeklini alması
- B) Çok futbol oynayan insanların bacak kaslarının gelişmesi
- C) Kutup ayılarında post renginin beyaz olması
- D) Sucul kuş ve kurbağaların parmak aralarında perdelerin bulunması
- E) Böcek, sürüngen ve kuşlarda boşaltım atıklarının ürik asit şeklinde dış ortama verilmesi

2. **Canlılardaki;**

- I. dış gelişme yapan sürüngen ve kuşlarda yumurta içerisinde bol miktarda yedek besin maddesinin bulunması,
- II. karasal hayvanlarda solunum organlarının vücut içine çekilmiş olması,
- III. sahilde güneşlenen insanların bronzlaşması

durumlarından hangileri adaptasyon örneğidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Bir insandaki bazı organizasyon basamakları şunlardır:

- I. Kalp organı
- II. Kalp kası dokusu
- III. Dolaşım sistemi

Bu organizasyon basamaklarında bulunan kas hücresi sayısı aşağıdakilerin hangisinde az olandan çok olana doğru sıralanmıştır?

- A) I, II, III
- B) I, III, II
- C) II, I, III
- D) II, III, I
- E) III, I, II

4. Canlılar, iç ve dış ortamdaki uyaranlara tepki gösterir. Bu durum, canlıların çevreleriyle uyum içinde olmaları ve yaşamlarını devam ettirebilmeleri açısından önemlidir. Canlıların uyarılara gösterdiği tepkiler birbirinden farklıdır.

Buna göre;

- I. Paramesyumun fazla ışıktan kaçması,
- II. Venüs sinekkapan bitkisinin böceğin konmasıyla yapraklarını kapatması,
- III. mandaların aşırı sıcaklarda suya girmesi

durumlarından hangileri uyarana verilen tepkilere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Canlılarda gerçekleşen hareket türleriyle ilgili,

- I. Hayvanlar çoğunlukla kasları yardımıyla yer değiştirme hareketleri yapar.
- II. Bitkiler durum değiştirme hareketleri yapar.
- III. Bir hücreli canlılar çeşitli hücresel uzantılarıyla yer değiştirme hareketi yapar.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Canlılarda gerçekleşen üremeye ilgili,

- I. Canlıların kendilerine bezer yeni bireyler oluşturması üreme olarak adlandırılır.
- II. Dölllenme olmadan yeni birey oluşturulmasına eşeysiz üreme denir.
- III. Yeni birey oluşturma sürecinde, döllenme gerçekleşir ise bu olaya eşeyli üreme adı verilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Canlılardaki hareketlerin gruplandırılması şöyledir:

- **Fiziksel tepki:** Yönelme, kaçma ve renk değiştirme
- **Kimyasal tepki:** Isı düzenleme, yoğunluk değiştirme

Buna göre;

- I. Güneşte top oynayan çocuğun terlemesi,
- II. paramesyumun aydınlatılan alandan kaçması,
- III. ayçiçeği bitkisinin ışığın geldiği tarafa doğru yönelmesi,
- IV. yağmurların azaldığı bir bölgedeki bitkinin kök emici tüylerinin yoğunluğunun artması

durumlarından fiziksel tepki ve kimyasal tepkiye ait olanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Fiziksel tepki	Kimyasal tepki
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	I ve IV	II ve III
D)	II ve III	I ve IV
E)	II ve IV	I ve III

8. Bir hücreli amip canlısında;

- I. hücrenin hacimce artışı,
- II. sitoplazmanın kütlece artışı,
- III. hücre bölünmesi sonucu hücre sayısının artması

olaylarından hangileri büyümeyi hangileri de üremeyi sağlar?

	Büyüme	Üreme
A)	Yalnız I	II ve III
B)	Yalnız II	I ve III
C)	I ve II	Yalnız III
D)	I ve III	Yalnız II
E)	II ve III	Yalnız I

1. Canlılarda büyüme ile ilgili,

- I. Bitkilerde sınırsızdır, hayvanlarda belirli bir yaşta durur.
- II. Bir hücrelilerde hücrenin hacminin artması ile olurken çok hücrelilerde hücre bölünmesi ile olur.
- III. Prokaryot hücreli canlılarda olurken ökaryot hücreli canlılarda olmaz.

karşılaştırmalarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Canlılar;

- I. beslenme,
- II. enerji üretme,
- III. boşaltım yapma

özelliklerinden hangilerine ortak olarak sahiptir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

3. Organizmadaki yapım ve yıkım tepkimelerinin tümü metabolizma olarak adlandırılır. Metabolizma olayları iki grupta toplanır:

- **Anabolizma:** Basit moleküllerin birleştirilerek daha karmaşık moleküllerin sentezlendiği yapım tepkimeleri.
- **Katabolizma:** Büyük moleküllerin daha basit bileşiklere yıkıldığı kimyasal tepkimeler.

Buna göre anabolizma ve katabolizma olayları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	<u>Anabolizma</u>	<u>Katabolizma</u>
A)	Fotosentez	Sindirim
B)	Sindirim	Solunum
C)	Solunum	Sindirim
D)	Sindirim	Fotosentez
E)	Solunum	Fotosentez

4. Aşağıdakilerden hangisi canlıların ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Oksijensiz solunum yapma
B) Nükleik asit bulundurma
C) Hücresel yapıya sahip olma
D) Besinlerden ATP sentezleme
E) Protein sentezleme

5. Canlıların metabolik faaliyetleri sonucu oluşan atık maddeleri vücut dışına vermesine boşaltım adı verilir.

Buna göre;

- I. çürükçül beslenen bakterinin metabolizması sonucu oluşan amonyağı (NH_3) hücre dışına vermesi,
- II. bitkilerin yaprak kofullarında biriktirdiği metabolizma atıklarını yaparak dökümü ile uzaklaştırması,
- III. hayvanların hücresel solunumda oluşturduğu karbondioksiti solunum organlarıyla vücut dışına vermesi

olaylarından hangileri boşaltım olarak adlandırılır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Çeşitli canlılarda gözlenen;

- I. kurak ortamda yaşayan bitkilerin buharlaşmayla su kaybını azaltan dar yüzeyli yapraklara sahip olması,
- II. böceklerle tozlaşan bitkilerin parlak renkli taç yapraklara sahip olması,
- III. gövdesi ince olan sarmaşık gibi bitkilerin güneş ışığından daha fazla faydalanabilmek için yanlarındaki desteklere sarılabilecek uzantılara sahip olması

durumlarından hangileri organizmanın yaşadığı çevrede hayatta kalma ve üreme şansını artıran kalıtsal özelliklerindedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Canlıların özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Canlılardaki sistemler, homeostaziyi korumaya yönelik çalışır.
- Canlıların döllenme olmaksızın kendine benzer organizmalar oluşturmasına eşeysiz üreme adı verilir.
- Canlılar çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için genelde hareket eder.
- Canlılar, metabolizmaları için gerekli enerjiyi besinlerden yalnızca solunumla elde eder.
- Canlıların uyarılara gösterdiği tepkiler birbirinden farklılık gösterir.

8. Solunum olayları fermantasyondan farklı olarak;

- ETS sayesinde gerçekleşme,
- ATP üretimi yapma,
- besinlerdeki enerjiyi açığa çıkarma

özelliklerinden hangilerine sahiptir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Besinlerini dış ortamdan hazır olarak alan canlılara heterotrof (tüketici) canlılar denir.

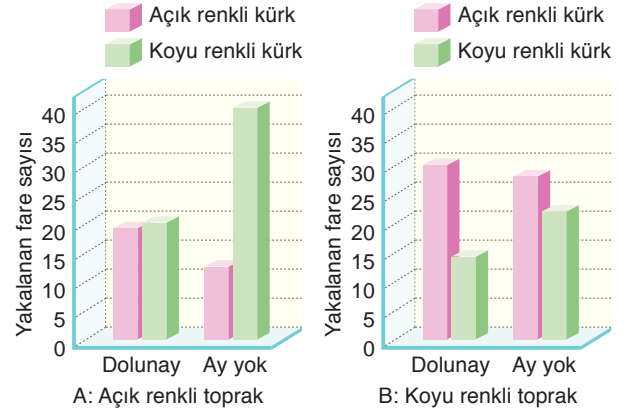
Buna göre;

- mantar,
- hayvan,
- elma ağacı

canlılarından hangileri heterotrof olarak adlandırılır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

10. D.W.Kaufman tarafından yapılan bir çalışmada baykuşlar tarafından gece avlanan farelerin kürk rengine göre sayıları aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

Buna göre;

- Geceleyin, ay ışığı yokluğunda, açık renkli toprakta açık kürklü farelerin yaşama ve üreme şansı, koyu kürklülere göre daha fazladır.
- Geceleyin, koyu renkli toprakta ay ışığının varlığı, koyu kürklü farelerin baykuşlar tarafından fark edilme ihtimalini artırır.
- Geceleyin açık renkli toprakta ay ışığının varlığı koyu renkli kürkü olan farelerin yaşama şansını azaltır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

11. Bir öğrenci öğretmeninin özelliklerini anlattığı hücrenin ökaryot olduğuna karar vermiştir.

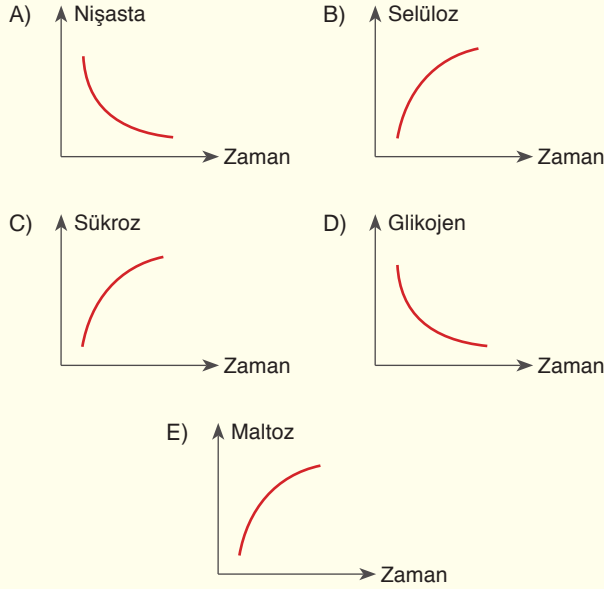
Öğretmenin aşağıdakilerden hangisini söylemesi öğrencinin bu doğru kaniya varmasını sağlamıştır?

- Hücre zarının bulunmasını
- Besinlerini diğer canlılardan almasını
- Oksijenli solunum yapmasını
- Çekirdek bulundurmasını
- Kendi besini üretmesini

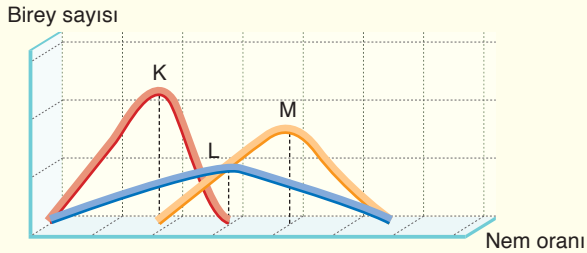

TEST 26 : YAŞAM BİLİMİ "BİYOLOJİ"

1. Aşağıdaki değişimlerden hangisi bitki hücrelerinde gerçekleşmez?

2. Aşağıdaki grafik üç farklı bitki türünün ortamın nemine bağlı olarak birey sayısında meydana gelen değişimi göstermektedir.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M türünün yaşayabildiği nem değerlerinde, L türü de yaşayabilir.
- B) Nem oranındaki değişime toleransı en fazla olan L türüdür.
- C) Her üç türün de birlikte yaşayabildiği ortak nem değeri vardır.
- D) L türünün yaşayabildiği optimum nem oranında, K türünün maksimum sayıda bireyi bulunur.
- E) M türünün bireyleri arasında, K türünün bireylerinden daha nemli ortamlarda yaşayabilenler vardır.

3. Yağlarla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

- **Doymamış yağ asitleri:** Oda sıcaklığında sıvıdır. Karbon atomları arasında çift bağ bulunur. Bitkisel kaynaktır.
- **Doymuş yağ asitleri:** Oda sıcaklığında katıdır. Karbon atomları arasında tek bağ bulunur. Hayvansal kaynaktır.
- **Trans yağlar:** Çift bağın konumuna göre adlandırılan doymamış yağ asitleridir. Kısmi hidrojenleştirme sonucu üretilebilirler. Kalp ve damarlarda tıkanmalara neden olur.
- **Margarin:** Doymamış yağ asitlerinin hidrojenle kısmi doyurulması sonucu üretilir. Bu sayede oda sıcaklığında katı, ısıtıldığında sıvıdır.
- **Kısmi hidrojenleşme:** Bazı çift bağların yerine tek bağların geçmesi ve hidrojen atomlarının bağlanmasıyla olur.

Buna göre, margarinlerle ilgili,

- Hayvansal kaynaklı bir yağdır.
- Trans yağ içerebilir.
- En sağlıklı yağ türüdür.

açıklamalarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

4. Hayvanlarda protein yıkımını sağlayan enzimler vardır.

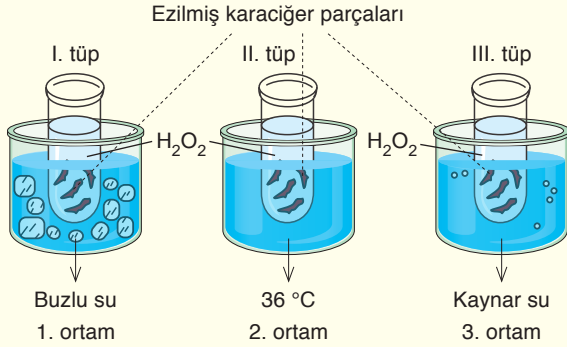
Bu hipotezi doğrulamak için düzenlenen deneyde, hayvansal özütün aşağıdaki karışımlardan hangisinin bulunduğu tüpe konulması gerekir?

- A) Protein ayırıcı + protein yıkan enzim
- B) Protein yıkan enzim + amino asit ayırıcı
- C) Protein + amino asit ayırıcı
- D) Amino asit + protein yıkan enzim
- E) Amino asit + amino asit ayırıcı

5. Aynı karaciğerden alınmış parçalarla aşağıdaki düzenekler hazırlandığında oksijen gazı yalnız II. ortamda, kapların sıcaklıkları 36 °C'ye getirildiğinde ise 1. ve 2. ortamda oluşuyor.

(Karaciğerde H_2O_2 'yi, H_2O ve O_2 'ye parçalayan katalaz enzimi bulunur.)

Bu deneyin bulgularına dayanarak,

- I. Enzim hücre dışında da etkisini gösterir.
- II. Enzimin bulunması olayın başlaması için yeterlidir.
- III. Enzim, belirli bir sıcaklığın üstünde geri dönüşümü olmayan değişime uğrar.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

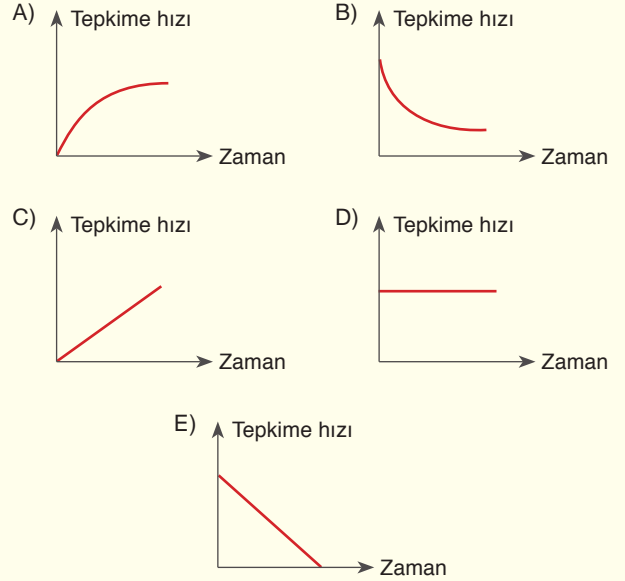
6. Aşağıda K, L ve M inorganik maddelerinin bazı özellikleriyle ilgili bilgiler verilmiştir.

- K maddesi, insanlarda vücut ısısının düzenlenmesinde kullanılır.
- L maddesi, mide boşluğunun düşük pH değerinde olmasını sağlar.
- M maddesi canlıların tümünde düzenleyicidir.

Bu maddelerden biri su, biri HCl ve biri de mineral olduğuna göre, bu maddeler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Su	HCl	Mineral
A)	K	L	M
B)	K	M	L
C)	L	K	M
D)	L	M	K
E)	M	L	K

7. Sabit miktarda amilaz enzimi bulunan bir deney ortamına artan miktarda nişasta ilave edildiğinde tepkime hızında meydana gelen değişim aşağıdaki grafiklerin hangisinde verilmiştir?

8. Öğretmeni Hakan'dan aşağıdaki tabloda numaralandırılan bölgelere uygun canlıları yazmasını istiyor.

		Hücre yapısına göre	
		Prokaryot	Ökaryot
Hücre sayısına göre	Bir hücreli	I	II
	Çok hücreli		III

Hakan bu tablodaki numaralandırılmış bölgelere aşağıdakilerden hangisini yazmalıdır?

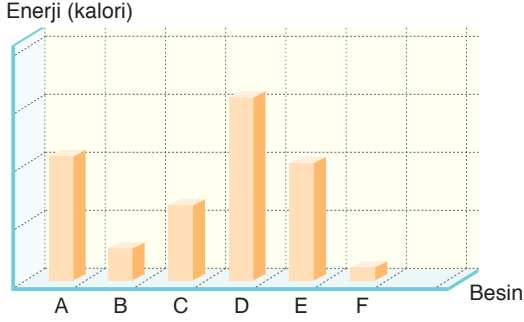
	I	II	III
A)	Öğlena	Paramezyum	Bakteri
B)	Bakteri	Amip	Paramezyum
C)	Paramezyum	Bitki	Amip
D)	Bakteri	Amip	Bitki
E)	Amip	Bakteri	Hayvan

EXTRA SARMAL DENEME SINAVI

1

1. Bir besin maddesinin verdiği enerji miktarı içerdiği yağ oranı ile doğru orantılı, içerdiği su oranı ile ters orantılı olarak değişir. Aşağıdaki grafik eşit miktardaki çeşitli besinlerin enerji değerini göstermektedir.

Buna göre en fazla su içeren besinle en fazla yağ içeren besin aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	En fazla su içeren	En fazla yağ içeren
A)	B	E
B)	F	D
C)	D	F
D)	D	E
E)	A	C

2. Aşağıda çok hücreli bir organizma olan insandaki bazı organizasyon basamakları verilmiştir.

- I. Kalp organı
- II. Dolaşım sistemi
- III. Kalp kas hücresi
- IV. Mitokondri organeli

Bu basamakların küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I – II – IV – III
B) II – I – III – IV
C) III – I – II – IV
D) IV – II – III – I
E) IV – III – I – II

3. Aşağıda bazı polisakkaritlerin özellikleri belirtilmiştir.

		Polisakkarit Çeşitleri			
		I	II	III	IV
Özellikler	Görevi	Depo	Depo	Yapısal	Yapısal
	Elementleri	C, H, O	C, H, O	C, H, O, N	C, H, O
	Bulunduğu bir canlı	Bakteri	Bitki	Mantar	Bitki

Bu tabloda numaralandırılan polisakkarit çeşitlerinin adlandırılması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Nişasta	Selüloz	Kitin	Glikojen
B)	Selüloz	Kitin	Glikojen	Nişasta
C)	Kitin	Selüloz	Nişasta	Glikojen
D)	Glikojen	Nişasta	Kitin	Selüloz
E)	Glikojen	Selüloz	Kitin	Nişasta

4. Protein sentezi ribozom adı verilen hücresel yapıda DNA'nın kontrolünde gerçekleşir.

Bu durum;

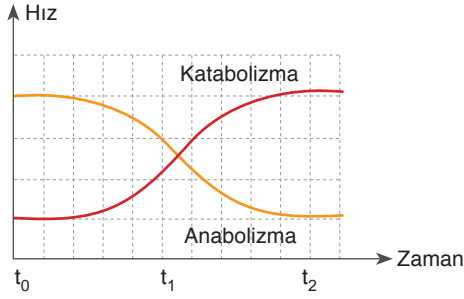
- I. her canlının protein yapısının kendine özgü olması,
- II. yakın akrabaların genetik benzerlikleri fazla olduğundan protein benzerliklerinin de fazla olması,
- III. akrabalar arasında yapılan doku ve organ nakillerinde başarı şansının fazla olması

sonuçlarından hangilerine neden olur?

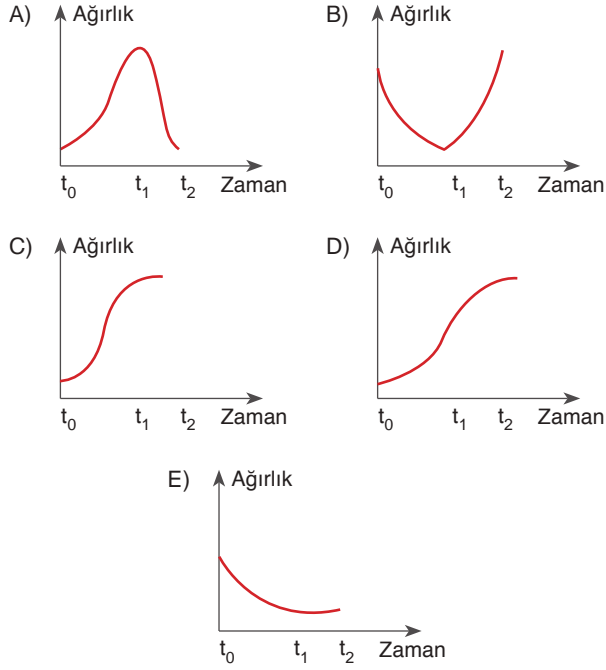
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

EXTRA SARMAL DENEME SINAVI - 1

5. Bir canlıdaki anabolizma ve katabolizma hızı belirli bir sürede aşağıdaki gibi değişmiştir.

Bu sürede canlının ağırlığında meydana gelen değişim aşağıdaki grafiklerin hangisinde verilmiştir?

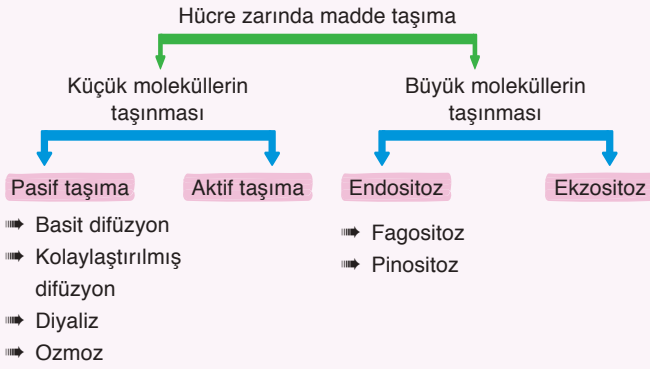

6. Bir nükleik asitin yapısında bulunan bazı birimler şunlardır:

- I. Deoksiriboz şekeri
- II. Urasil bazı
- III. Fosfat molekülü
- IV. Timin bazı

Bu birimlerden hangileri nükleik asitlerden yalnızca DNA'nın yapısında bulunur?

- A) Yalnız IV   B) I ve II   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

Pasif taşıma: Küçük moleküllerin çok yoğun oldukları ortamdan az yoğun oldukları ortama doğru geçişi yapmasıdır.

- ⇒ Madde çok → Madde az
- ⇒ ATP harcanmaz.
- ⇒ Canlı ve ölü hücrelerde olabilir.
- ⇒ Hücre ve ortam arasındaki yoğunluk farkını azaltır.

Difüzyon: Küçük moleküllü maddelerin oran olarak çok olduğu yerden az olduğu yere taşınmasıdır.

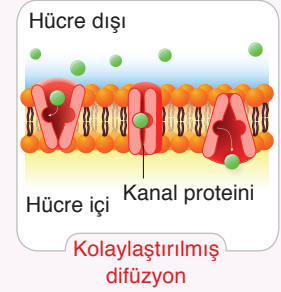
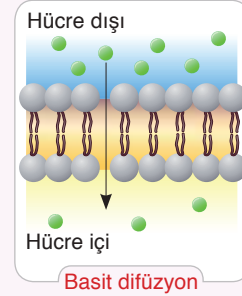
Difüzyon hızını etkileyen faktörler

- ⇒ Sıcaklık
- ⇒ Yoğunluk farkı
- ⇒ Molekül büyüklüğü, çapı
- ⇒ Molekül ağırlığı

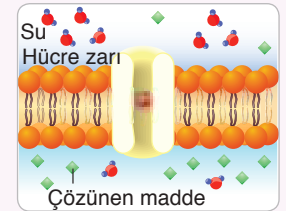
Basit difüzyon: Moleküllerin, zarda bulunan fosfolipit tabakasından zarın her iki tarafındaki yoğunlukları eşitleninceye kadar geçiş yapmasıdır.

Kolaylaştırılmış difüzyon: Moleküllerin hücre zarındaki protein yapılı özel taşıyıcılar üzerinden veya proteinlerin oluşturduğu kanallardan hücre zarının iki tarafındaki yoğunlukları eşitleninceye kadar geçiş yapmasıdır.

⇒ Por çapı

Ozmoz: Suyun seçici geçirgen zardan difüzyonu

Diyaliz: Bir çözeltide çözünmüş olarak bulunan belirli maddelerin, seçici geçirgen zarın diğer tarafına konulan farklı bileşime sahip bir çözelti aracılığı ile değiştirilme işlemidir.

⇒ Cansız ortamda enzim yarı geçirgen ve seçici geçirgen zardan geçemez.

⇒ Protein büyüktür, zarın fosfolipit veya porlarından geçemez.

1. Pasif taşımayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İki taraftaki yoğunluk farkı olduğu sürece devam eder.
- B) Gerçekleşmesi için hücrenin ATP tüketmesi zorunludur.
- C) Moleküller, zarda bulunan fosfolipit tabakasından ya da protein kanallarından geçebilir.
- D) Hem canlı hem de cansız ortamlarda gerçekleşebilir.
- E) Moleküllerin hareketi için gerekli enerji, moleküllerin kendi kinetik enerjilerinden sağlanır.

2. Kolaylaştırılmış difüzyonla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) ATP harcanmadan gerçekleşir.
- B) Prokaryot hücrelerde gerçekleşmez.
- C) Yağda çözünebilen küçük yapılu maddelerin hücre içine alınmasını sağlar.
- D) Bitki hücrelerinde gerçekleşmez.
- E) Moleküller az yoğunundan çok yoğununa taşınır.

3. **Basit difüzyon:** Moleküllerin, zarda bulunan fosfolipit tabakasından zarın her iki tarafındaki yoğunlukları eşitleninceye kadar geçiş yapmasıdır.

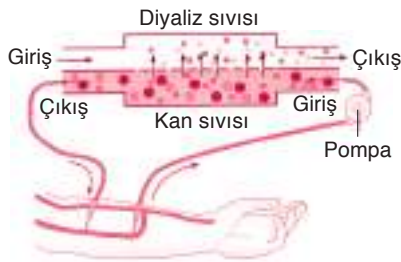
Buna göre, aşağıdaki moleküllerden hangisi basit difüzyonla taşınmaz?

- A) O₂   B) Eter   C) CO₂
D) B Vitamini   E) D vitamini

4. **Aşağıdaki moleküllerden hangisi kolaylaştırılmış difüzyonla taşınmaz?**

- A) A vitamini   B) Mineral   C) C vitamini
D) Amino asit   E) Glikoz

5. Kanı atıklarından ayırıştırıran diyaliz makinesinin çalışma mekanizması aşağıdaki şemada verilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Diyaliz makinesi, aktif taşıma mekanizması ile çalışır.
B) Diyaliz sıvısı diyalizatör içinde ilerledikçe atık bakımından zenginleşir.
C) Kandan uzaklaştırılmak istenen maddeler, diyaliz sıvısında bulunmamalıdır.
D) Kandan diyaliz sıvısına, üre ve tuz geçebilirken protein geçemez.
E) Kan sıvısı diyalizatör içinde ilerledikçe atık bakımından fakirleşir.

6. **Moleküllerin basit difüzyon hızı;**

- I. sıcaklık,
II. yoğunluk farkı,
III. molekül büyüklüğü

niceliklerinden hangilerindeki değişimden etkilenir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7. **Ozmoz:** Suyun oran olarak fazla bulunduğu ortamdan az bulunduğu ortama doğru seçici geçirgen zardan geçişi olayıdır.

Buna göre ozmoz olayıyla ilgili,

- I. Cansız hücrelerde gerçekleşmez.
II. Su molekülleri, çözünen maddenin daha yoğun olduğu ortama doğru hareket eder.
III. İki taraf arasındaki yoğunluk farkının azalmasına neden olur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. **Diyaliz:** Bir çözeltide çözünmüş olarak bulunan belirli maddelerin, seçici geçirgen zarın diğer tarafına konulan farklı bileşime sahip bir çözelti aracılığı ile değiştirilme işlemidir.

Buna göre diyalizle ilgili,

- I. Bir ortamdaki çözünebilen maddelerin yoğunluğunun azalmasına neden olabilir.
II. İki ortam arasındaki yoğunluk farkını artırır.
III. Moleküllerin hareketi için gerekli enerjiyi hücre üretir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

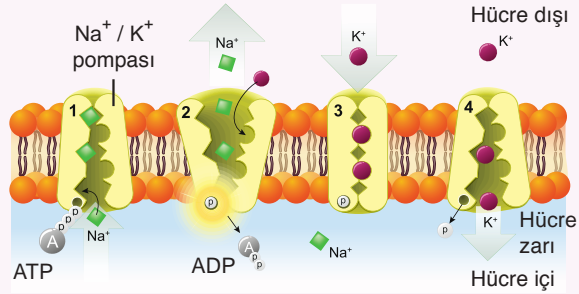
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

Aktif taşıma: Küçük moleküllerin az yoğun olduğu ortamdan çok yoğun olduğu ortama doğru ATP harcanarak, enzim ve taşıyıcı proteinler yardımıyla taşınması olayıdır.

Madde az $\xrightarrow[\text{Enzim}]{\text{ATP}}$ Madde çok

- ⇒ ATP harcanır.
- ⇒ Ortam ve hücre arasında yoğunluk farkı artar.
- ⇒ Yalnız canlı hücrelerde olur.

1. ATP zar proteinine bağlanarak enerji aktarır.
2. Zar proteinini değişime uğrar ve içerdeki sodyumu (Na^+) hücre dışına atar.
3. Zar proteinini dışarda bulunan potasyumu (K^+) alır.
4. Zar proteinini potasyumu (K^+) hücre içine verir.

Bir madde taşınmasında ATP harcanması, aktif taşıma yapıldığını kanıtlamaz.

ATP harcanan taşıma olayları

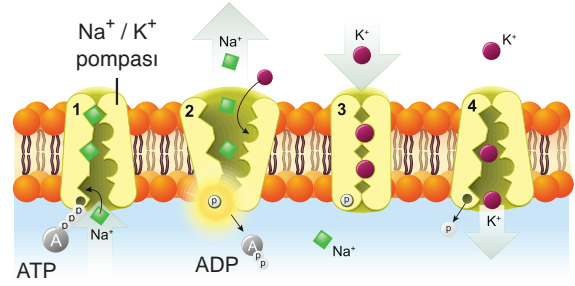
- ⇒ Aktif taşıma
- ⇒ Fagositoz
- ⇒ Pinositoz
- ⇒ Ekzositoz

1. **Aktif taşıma:** Küçük moleküllerin az yoğun olduğu ortamdan çok yoğun olduğu ortama doğru ATP harcanarak, enzim ve taşıyıcı proteinler yardımıyla taşınması olayıdır.

Bu taşıma olayıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yalnız canlı hücrelerde gerçekleşir.
- B) İki taraf arasındaki yoğunluk farkını artırır.
- C) Ökaryot hücrelerde gerçekleşir.
- D) Yalnız organik maddelerin taşınmasını sağlar.
- E) Hayvan hücrelerinde gerçekleşebilir.

2. Aşağıdaki şemada insan hücrelerinde sodyum - potasyum pompasının çalışması gösterilmiştir.

Buna göre Na^+ / K^+ pompasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Na^+ moleküllerini hücre dışına verir.
- B) Hücre duvarı bulunan hücrelerde gerçekleşemez.
- C) İki taraf arasındaki yoğunluk farkını artırır.
- D) Canlılığını kaybeden hücrelerde gerçekleşemez.
- E) K^+ moleküllerini hücre içine alır.

3. İnsan vücudundaki iki farklı olayla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

- Sinir hücrelerinin hücre zarının dışında iç ortama göre çok fazla miktarda sodyum bulunur.
- Sindirim sonucu oluşan besin monomerlerinin ortalama olarak % 98'i bağırsaktan emilerek kana alınır.

Bu durumların gerçekleşmesini sağlayan madde taşınması olayı ile ilgili,

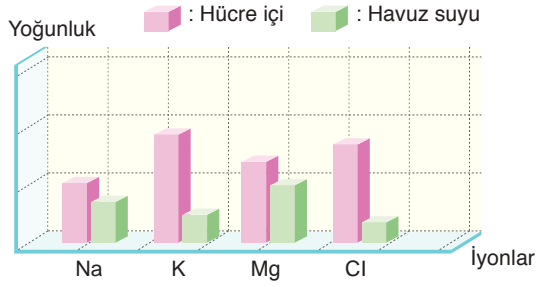
- I. Enerji harcanır.
- II. Enzim kullanılır.
- III. Bitki hücrelerinde de gerçekleşir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Nitella adlı tatlı su bitkisinin hücrelerindeki ve yaşama ortamında bulunan iyon miktarı aşağıdaki grafikte verilmiştir.

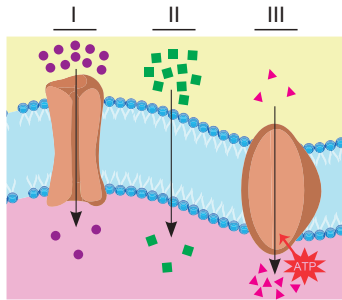
Nitella bitkisiyle ilgili,

- I. Hücre içine Mg iyonlarını enzim yardımıyla ATP harca-
yarak alır.
- II. Na ve Cl iyonlarının hücre içine geçmesi canlı oldu-
ğunu ispatlar.
- III. Hücre ile dış ortam arasındaki yoğunluk farkını aktif
taşımayla korur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

5. Aşağıdaki şekilde hücre zarından gerçekleştirilen madde taşıma olayları numaralandırılarak gösterilmiştir.

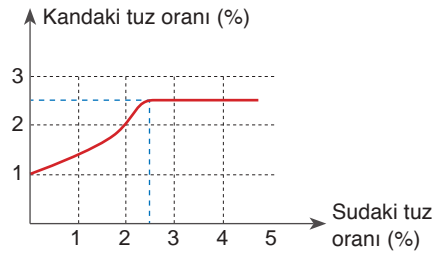
Bu maddelerin birer örneği aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	C vitamini	O ₂	Glikoz
B)	CO ₂	Glikoz	Su
C)	Galaktoz	CO ₂	O ₂
D)	B vitamini	C vitamini	CO ₂
E)	Amino asit	B vitamini	Glikoz

6. Bir hücrenin bir maddeyi aktif taşımayla mı yoksa difüzyonla mı taşıdığını ispatlamak için aşağıdaki uygulamalardan hangisi yapılmalıdır?

- A) İlgili maddenin suda mı yoksa yağda mı çözündüğünü belirleme
- B) Fosforilasyonu durdurup, hücrenin bu maddeyi kaybedip kaybetmediğini belirleme
- C) İlgili maddenin iyon mu yoksa nötr mü olduğunu belirleme
- D) Hücrenin ilgili maddeyi solunumda kullanıp kullanmadığını belirleme
- E) İlgili maddeyi dış ortama ekleyip dış ortamda azalıp azalmadığına bakma

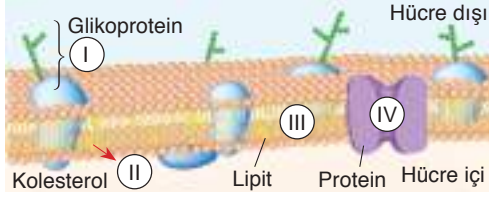
7. Bir yengeç türünün kanındaki tuz oranının sudaki tuz oranına bağlı değişimi aşağıda verilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki grafiklerden hangisi doğrudur?

- A) Aktif taşıma ile tuz atma hızı vs Sudaki tuz miktarı: A straight line starting from the origin and increasing linearly.
- B) Aktif taşıma ile tuz atma hızı vs Sudaki tuz miktarı: A straight line starting from the origin and increasing linearly, but with a steeper slope than A.
- C) Aktif taşıma ile tuz atma hızı vs Sudaki tuz miktarı: A straight line starting from a positive y-intercept and decreasing linearly to zero.
- D) Aktif taşıma ile tuz atma hızı vs Sudaki tuz miktarı: A parabolic curve that starts at zero, reaches a maximum, and then returns to zero.
- E) Aktif taşıma ile tuz atma hızı vs Sudaki tuz miktarı: A horizontal line starting from a positive y-intercept and remaining constant.

1. Aşağıda, akıcı mozaik zar modelinin kesiti şematize edilmiştir.

Buna göre, şekilde numaralandırılan yapılarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) I numaralı yapı hücrelerin birbirini tanınmasını sağlar.
 B) II numaralı yapı hücre zarına dayanıklılık kazandırır.
 C) B ve C vitaminleri, III numaralı kısımdan kolayca geçerek hücre içine alınır.
 D) IV numaralı yapı amino asitlerin birleşmesi ile oluşur.
 E) A, D, E ve K vitaminleri, III numaralı kısımdan kolayca geçerek hücre içine alınır.

2. Basit difüzyonla ilgili,

- I. Moleküller, zarda bulunan fosfolipit tabakasından geçiş yapar.
 II. Moleküllerin taşınması için ATP harcanmaz.
 III. Moleküllerin taşınmasında taşıyıcı proteinler kullanılmaz.

yargılarından hangileri **doğrudur**?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
 D) II ve III   E) I, II ve III

3. Hücre zarından;

- I. yağı çözen,
 II. suda çözünen,
 III. solunum gazları

moleküllerinden hangileri basit difüzyon ile geçer?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) I, II ve III

4. Aşağıdaki grafik çeşitli moleküllerin lipit zardan geçebilme durumlarını göstermektedir.

Gazlar	CO_2 , N_2 , O_2	Geçirgen
Küçük yüksüz polar moleküller	Etanol Üre, su	Geçirgen Az geçirgen
Büyük yüksüz polar moleküller	Glukoz, fruktoz	Geçirgen değil
İyonlar	K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Cl^- , HCO_3^- , HPO_4^{2-}	Geçirgen değil
Yüklü polar moleküller	Amino asitler, ATP, glukoz 6- fosfat, proteinler, nükleik asitler	Geçirgen değil

Buna göre Fosfolipit zarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Pozitif yüklü iyonlara geçirgen değildir.
 B) Gazlar için geçirgendir.
 C) Negatif yüklü iyonlara geçirgen değildir.
 D) Glukoz için geçirgendir.
 E) Nükleik asit ve protein için geçirgen değildir.

5. Kolaylaştırılmış difüzyon ve aktif taşıma olayları;

- I. ATP moleküllerinin hidrolize uğraması,
 II. hücre zarındaki özelleşmiş proteinlerin işlev görmesi,
 III. taşımanın yoğunluk gradiyentinin (akış=meyil) az olduğu taraftan çok olduğu tarafa gerçekleşmesi

özelliklerinden hangilerine **ortak** olarak sahiptir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

6. Bir bilim insanı bir bitkiye normal olarak yaşamını sürdürbilmesi için gerekli olduğunu düşündüğü P, R, S, T, U, V minerallerini verdiği bitkinin normal olarak yaşamını sürdürdüğünü saptamıştır.

Bu bilim insanının hipotezinin doğru olup olmadığını anlayabilmesi için düzenlediği kontrollü deneyde, deney gruplarındaki bitkilere bu maddeleri aşağıdakilerin hangisindeki gibi vermemesi gerekir?

- A) R, S, T, U, V   B) P, S, T, U, V
C) P, R, T, U, V   D) P, R, S, U, V
E) P, R, S, T

7. Hücre zarından;

- I. nötr,
II. negatif,
III. pozitif

yüklü moleküllerin geçiş hızı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) I > II > III   B) I > III > II   C) II > I > III
D) III > I > II   E) III > II > I

8. Permeaz adı verilen taşıyıcı proteinlerin glikoz moleküllerini derişiminin yüksek olduğu yerden, düşük olduğu yere doğru taşıdığı geçiş tipine kolaylaştırılmış difüzyon adı verilir.

Buna göre; kolaylaştırılmış difüzyonla ilgili,

- I. Canlı hücrelerde gerçekleşmez.
II. Enzim-substrat reaksiyonuna benzer şekilde glikozları taşır.
III. Taşıyıcı proteinlerin glikoza bağlandığı özel bölgeleri bulunur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

9. **Kloroplast ile glikoz sentezi arasındaki ilişkiye benzer bir ilişki aşağıdakilerin hangisinde verilen yapı ve işlevi arasında yoktur?**

- A) Ribozom – Protein sentezi
B) Mitokondri – ATP sentezi
C) Lizozom – Enzim sentezi
D) Golgi cisimciği – Polisakkarit sentezi
E) Çekirdek – DNA sentezi

10. **Bitki hücrelerinde bulunan aşağıdaki yapılardan hangisi, metabolik olaylarında kendi ürettiği ATP'yi tüketir?**

- A) Çekirdek   B) Ribozom
C) Kloroplast   D) Golgi cisimciği
E) Endoplazmik retikulum

11. Aşağıdaki tabloda verilen X, Y ve Z organellerinden biri mitokondri, biri kloroplast, biri de ribozomdur. Bu organellerin bulunduğu A ve B hücrelerinden biri bitki diğeri hayvan hücresidir.

		Organeller		
		X organeli	Y organeli	Z organeli
Hücre tipi	A hücresi	+	+	+
	B hücresi	+	+	-

(+ işareti; organelin ilgili hücrede bulunduğunu, - işareti; bulunmadığını gösterir.)

Buna göre,

- I. A, hayvansal hücre; Y, ribozomdur.
II. B, bitkisel hücre; Z, mitokondri organelidir.
III. B, hayvansal hücre; Z, kloroplast organelidir.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

TEST 21 : HÜCRE

1. Yeni olgunlaşan alyuvarlarda, protein sentezinin kısa bir süre daha devam ettiği belirlenmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Hücrede çekirdek dışında başka organellerde de DNA bulunması
B) Protein sentezinde görevli olan RNA ların çekirdek tarafından önceden sentezlenmiş olması
C) Protein sentezinde görev alan genlerin sitoplazmada bulunması
D) Protein sentezinin enzim kontrolünde gerçekleşmesi
E) Protein sentezi hızı ile hidroliz hızının birbirine eşit olması

2. Fagositoz yapan akyuvar hücrelerinde aşağıdaki hücresel yapılardan hangisi bulunamaz?

- A) Ribozom
B) Lizozom
C) Selüloz çeper
D) Koful
E) Golgi aygıtı

3. **Otoliz:** Lizozomun zarının herhangi bir etkiyle parçalanması ve enzimlerinin sitoplazmaya dağılması sonucu hücrenin kendi kendini sindirmesidir.

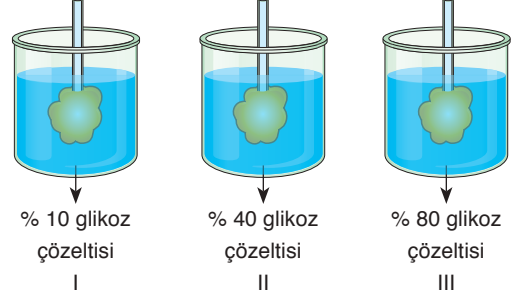
Buna göre;

- I. arke,
II. mantar,
III. hayvan

canlı gruplarının hangilerinin hücrelerinde otoliz gerçekleşmez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

4. İçlerinde %5'lik glikoz çözeltisi bulunduran üç bağırsak torba, farklı derişimlerde glikoz çözeltileri bulunduran deney kaplarına daldırılıyor. Bir süre sonra kaplardaki glikoz moleküllerinin bağırsak torbaların içine difüzyonla geçtiği gözleniyor.

Buna göre, kaplardaki glikoz moleküllerinin difüzyon hızları arasındaki bağıntı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I > II > III
B) I > III > II
C) II > I > III
D) III > I > II
E) III > II > I

5. Aşağıdaki tabloda numaralarla gösterilenlerden biri pasif taşıma, bir aktif taşıma, biri endositoz, biri de ekzositoz olaylarıdır.

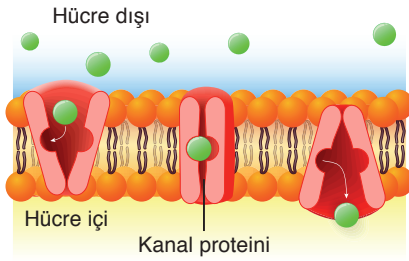
		Madde taşıma olayları			
		I	II	III	IV
Özellikler	ATP harcanması	✓	✓	✓	○
	Yoğunluk farkının önemi	○	○	✓	✓
	Zar yüzeyini artırma	✓	○	○	○

Bu özelliklerle bunlara sahip olan taşıma çeşitleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Pasif taşıma	Aktif taşıma	Endositoz	Ekzositoz
A)	I	II	III	IV
B)	II	III	IV	I
C)	III	IV	I	II
D)	IV	I	II	III
E)	IV	III	II	I

6. Aşağıda bir hormon türünün hücre zarından sitoplazmaya geçişi gösterilmiştir.

Bu taşıma yöntemiyle ilgili, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Pasif taşıma şeklidir.
B) Kolaylaştırılmış difüzyon olarak adlandırılır.
C) Canlılığını yitiren hücrelerde de gerçekleşebilir.
D) Ortam ile hücre arasındaki yoğunluk farkını artırır.
E) Suda çözünen maddelerin ortam ile hücre arasında değişimini sağlar.

7. "Bir çözeltide çözünmüş olarak bulunan belirli maddelerin, seçici geçirgen zarın diğer tarafına konulan farklı bileşime sahip bir çözelti aracılığı ile değiştirilme işlemine ne ad verilir?"

Bu sorunun yöneltildiği bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini seçmelidir?

- A) Ozmos B) Diyaliz C) Fagositoz
D) Aktif taşıma E) Pinositoz

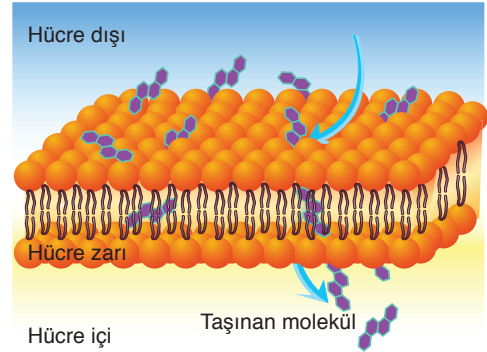
8. İnsan hücre zarının yapısında bulunan;

- I. kolesterol,
II. glikolipit,
III. fosfolipit,
IV. glikoprotein

moleküllerinden hangileri zarın özgülüğünü sağlar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

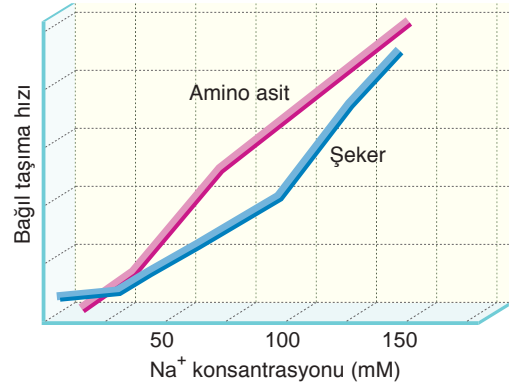
9. Aşağıda bir hormon türünün hücre zarından sitoplazmaya geçişi gösterilmiştir.

Bu hormon aşağıdaki taşıma biçimlerinden hangisiyle hücre içine alınmaktadır?

- A) Basit difüzyon B) Aktif taşıma
C) Diyaliz D) Ozmos
E) Kolaylaştırılmış difüzyon

10. Hücre dışındaki Na^+ iyonu konsantrasyonuna bağlı olarak amino asit ve şekerin hücre içine aktif taşıma hızının bağlı değişimi aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Buna göre, Na^+ iyonunun hücre dışındaki artışıyla ilgili,

- I. Şekerin aktif taşımayla hücre içine alınmasını hızlandırır.
II. Amino asitin aktif taşımayla hücre içine alınmasını hızlandırır.
III. Şekerin aktif taşımayla hücreye alınmasını amino asite göre daha fazla hızlandırır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III